

ficative în acest sens, publică și articole teoretice îndreptate împotriva unor puncte de vedere înguste, simpliste, împotriva tendințelor de promovare a unei așa-numite „literaturi speciale“ pentru muncitori, a unei literaturi „pur muncitorești“. Astfel, în numărul 447 din 21 martie 1932, alături de poemul *Frontul roșu* de Louis Aragon, „Facla“ tipărește articolul *Lenin și „literatura proletariană“*¹, în care, în sprijinul ideilor afirmate, se reproduce un citat din Lenin: „Trebuie să ne silim a ridica nivelul conștiinței lor (a muncitorilor — n.n.), trebuie ca ei să nu se închidă în cadrul artificial al „literaturii pentru lucrători“ și trebuie să învețe să înțeleagă din ce în ce mai bine literatura generală. La drept vorbind, muncitorii nu se închid ei singuri în literatura aceasta specială, ci sînt alții care îi închid: ei înșiși, lucrătorii, citesc și ar vrea să citească tot ceea ce se scrie pentru intelectuali și numai cîțiva intelectuali demni de milă s-au gândit că „pentru muncitori“ este suficient să vorbești de uzină și să morfoleşti tot ceea ce ei știi de multă vreme“². După redarea acestui fragment, articolul conchidea: „Ceea ce trebuie însă exclus din activitatea literară este literatura de adormire a conștiințelor și în același timp literatura de rețetă, de formulă, de clișeu: într-un cuvînt... fuga de adevăr și de aspra realitate“. În acest spirit leninist era definită esența literaturii noi și într-un alt articol din revista „Facla“ (nr. 449 din 4 aprilie 1932), intitulat *Literatura proletară*: „Literatura proletară este înainte de toate o artă revoluționară, o artă de clasă, care se înalță cu venirea unei noi forțe sociale, care deține viitorul societății și destinele umanității“.

În revista „Era nouă“, numărul 2 din martie 1936, găsim referiri concrete și la articolul lui Lenin *Organizația de partid și literatura de partid*. În articolul intitulat *Plastica*, semnat cu inițialele M.R.P. (Miron Radu Paraschivescu — n.n.), autorul reproduce un citat din lucrarea amintită a lui Lenin prin care își argumenta ideea cu privire la caracterul de clasă al artei. Vorbind despre expoziția de artă a lui Perahim, Ciucurencu etc., M. R. Paraschivescu arată că din pictura lui Perahim se degajă o atitudine de clasă, o atitudine militantă. E o pictură ce se impune atenției publicului „prin combativitatea ei, prin conștiința de clasă a artistului, prin promovarea unor noi valori umane, în cîmpul estetic“³. Concluzionînd asupra picturii lui Perahim, autorul articolului nota: „Cum să încheiem aceste rînduri, privind pe cel mai prețios, pe cel mai înaintat dintre plasticii noștri? Cum altfel, decît cu o frază din Lenin“. Urmează apoi citatul din care se desprinde cunoscuta idee leninistă despre caracterul de clasă și partinic al artei: „Socialiștii, noi demascăm această ipocrizie, smulgem acest văl, nu pentru a obține o literatură și o artă independentă de clasele sociale (ceea ce nu va fi posibil decît în societatea socialistă unde nu vor fi clase), ci pentru a opune unei arte a cărei

¹ Articolul este nesemnat. Se consideră însă că a fost scris de Alexandru Sahia. Vezi: P. Marcea, *Alexandru Sahia*, Editura pentru literatură, București, 1961, p. 27.

² Citatul este din lucrarea lui Lenin *Ce-i de făcut?* Cf. V.I. Lenin, *Opere complete*, Ediția a doua, vol. 6, Editura politică, București, 1961, p. 38.

³ „Era nouă“, nr. 2, martie 1936, p. 140.